

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 299/2013-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. júla 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti obchodnej spoločnosti B., s. r. o., K., zastúpenej advokátom JUDr. V. K., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 80/2013 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 51 Ro 1058/2003), za účasti Okresného súdu Košice II, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti B., s. r. o., na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 80/2013 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 51 Ro 1058/2003) p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Košice II p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 80/2013 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Obchodnej spoločnosti B., s. r. o., p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré jej j e Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II j e p o v i n n ý uhradiť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., trovy konania v sume 331,13 € (slovom tristotridsaťjeden eur a trinásť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. V. K., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2013 osobne doručená s'ťažnosť obchodnej spoločnosti B., s. r. o., K. (ďalej len „s'ťažovateľka“, v citáciách aj „navrhovateľ“), zastúpenej advokátom JUDr. V. K., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 36 C 80/2013 [pôvodne vedenom pod sp. zn. 51 Ro 1058/2003 (ďalej aj „napadnuté konanie“)].

Zo s'ťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že právny predchodca s'ťažovateľky B. (ďalej len „právny predchodca“) sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným okresnému súdu 12. mája 2003 domáhal proti odporcom v 1. a 2. rade zaplatenia sumy 2 660,92 € s príslušenstvom z dôvodu, že odporcovia v 1. a 2. rade

«obývali 1-izbový byt č. 11 na ulici... v K. o celkovej ploche 39,28 m² a z dôvodu nezaplatenia nájomného a úhrad za služby spojené s bývaním podľa predpisu na príslušný rok (r. 1999-2001) a nezaplatenia nedoplatku vyplývajúceho z vyúčtovania za roky 1999-2001 vznikol odporcovi v 1. a 2. rade dlh vo výške 2 660,92 € s príslušenstvom. V tejto právnej veci Okresný súd Košice II vydal dňa 22. 5. 2003 platobný rozkaz, ktorým uložil

odporcom v 1. a 2. rade, aby do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatili navrhovateľovi istinu 80.163,- Sk, poplatok z omeškania ku dňu 17. 3. 2003 vo výške 90.785,- Sk a odo dňa 18. 3. 2003 vo výške 2,5 promile z dlžnej sumy za každý deň omeškania, najmenej však 25,- Sk za každý i začatý mesiac omeškania až o zaplataenia a trovy konania vo výške 4.005,- Sk alebo aby v tej istej lehote podali odpor. Okresný súd Košice II uznesením zo dňa 15. 7. 2004 zrušil platobný rozkaz Okresného súdu Košice II zo dňa 22. 5. 2002, č. k. 51 Ro 1058/2003 z dôvodu, že platobný rozkaz nebolo možné doručiť do vlastných rúk odporcom v 1. a 2. rade. Dňa 26. 3. 2013 podal navrhovateľ sťažnosť predsedovi Okresného súdu Košice II na postup súdu vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II a to najmä z dôvodu, že od 15. 7. 2004 (vydania uznesenia o zrušení platobného rozkazu) súd vo veci samej vôbec nekonal. Navrhovateľovi bola dňa 10. 4. 2013 doručená odpoveď predsedu Okresného súdu Košice II zo dňa 8. 4. 2013, Spr. 57/2013 na sťažnosť navrhovateľa, v ktorej okrem iného bolo uvedené: „Po doručení Vašej sťažnosti bolo zistené, že predmetný spis nie je možné fyzicky nájsť a pravdepodobne došlo k jeho strate. Z evidenčných pomôcok tunajšieho súdu bolo zistené, že spis sp. zn. 51 Ro 1058/2003 bol dňa 23. 8. 2004 prevedený do registra C, kde sa však nenachádza. Na základe uvedenej skutočnosti je nutné vyhodnotiť Vami podanú sťažnosť ako dôvodnú.“ Navrhovateľ podaním zo dňa 30. 3. 2012 označeným ako Zámena účastníkov požiadal súd, aby pripustil zámenu účastníka konania na strane navrhovateľa v zmysle § 92 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku tak, by do konania vstúpil B., s. r. o. so sídlom... a to z dôvodu, že dňom 31. 12. 2008 zanikol B., príspevková organizácia. Právnym nástupcom zaniknutej príspevkovej organizácie sa stalo mesto K... Na základe Uznesenia Mestského zastupiteľstva v K., zo dňa 30.-31. 10. 2008 Mestské zastupiteľstvo schválilo nepeňažný vklad podľa § 59 ods. 4 Obch. zák. do spoločnosti B., s. r. o. ku dňu 1. 1. 2009, ktorým sú veci, práva a záväzky, práva z priemyselného duševného vlastníctva a iné majetkové hodnoty, ktoré patria a slúžia na prevádzkovanie B. – príspevkovej organizácii, vrátane práv a povinností z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov. O tomto procesnom návrhu súd doposiaľ nerozhodol.

Navrhovateľ poukazuje na to, že spor nie je do dnešného dňa právoplatne skončený, pričom návrh na vydanie platobného rozkazu na zaplataenie 2.660,92 eur (80.163,- Sk)

s príslušenstvom bol podaný dňa 12. 5. 2003 a má za to, že ide o nemalé prietahy predovšetkým vzhľadom na dĺžku trvania celého súdneho konania – takmer 10 rokov.».

Podľa sťažovateľky „Zo zreteľom na priebeh celého predmetného konania vo veci zdôrazňujeme, že k zbytočným prietahom dochádza značnými prestávkami medzi jednotlivými procesnými úkonmi súdu.“, pričom „Hlavným a zbytočným prietahom v tomto konaní je celková neprimeraná dĺžka konania, ktorá je takmer 10 rokov.“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

«Základné právo navrhovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky bolo postupom odporcu – Okresného súdu Košice II – v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 51 Ro 1058/2013 (zo sťažnosti zjavne vyplýva, že ide o písársku chybu, správne má byť „51 Ro 1058/2003“, pozn.) porušené.

Okresnému súdu Košice II prikazuje, aby v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 51 Ro 1058/2013 konal bez zbytočných prietahov.

Navrhovateľovi priznáva primerané finančné zadostučinenia vo výške 9.000,- eur, ktoré je mu Okresný súd Košice II povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odporca... je povinný uhradiť navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 331,13 eur... v lehote do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.»

Sťažovateľka v súvislosti s návrhom na priznanie primeraného finančného zadostučinenia uvádza: *„Navrhovateľ žiada adekvátne posúdiť výšku finančného zadostučinenia tak, aby zodpovedalo rozsahu pocitu nedôvery v spravodlivosť a jeho snahe domôcť sa svojich práv niekoľkými žiadosťami o konanie súdu vo veci, aby vec bola konečne právoplatne skončená s prihliadnutím na dĺžku nečinnosti súdu vo veci samej, laxný prístup a ľahostajnosť súdu, ktorého povinnosťou bolo a je konať.“*

Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 299/2013-14 z 30. mája 2013 sťažnosť sťažovateľky prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyzval

predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k sťažnosti a zároveň oznámil ústavnému súdu, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Okresný súd sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadril k sťažnosti v prípise sp. zn. 1 Spr V/386/2013 (doručenom ústavnému súdu 18. júna 2013), v ktorom sa okrem iného uvádza:

„Je... potrebné poukázať na skutočnosť, že sám sťažovateľ bol počas celých rokov pasívny a o konanie v danej veci, v ktorej má procesné postavenie žalobcu, sa žiadnym spôsobom nezaujímal. Prvú informáciu o stave konania žiadal až dňa 23. 11. 2009, teda po viac ako piatich rokoch po zrušení platobného rozkazu. Ďalšie viac ako dva roky sa o konanie znova nezaujímal, keď až dňa 4. 4. 2012 doručil návrh na zmenu účastníkov. Za celé obdobie trvania sporu nepodal sťažnosť predsedovi súdu a urobil tak až dňa 26. 3. 2013. V tejto súvislosti treba uviesť, že bezprostredne po podaní sťažnosti začal súd konať. A práve v čase, keď súd bezodkladne vo veci koná, podal sťažovateľ ústavnú sťažnosť, hoci v čase predchádzajúcich rokov tak neurobil. V takomto konaní sťažovateľa tak možno vidieť účelovosť podania sťažnosti. Je tiež nepochybné, že ak by k podaniu sťažnosti predsedovi súdu došlo skôr, bol by súd zjednal nápravu a okamžite začal vo veci konať tak, ako sa to realizovalo po podaní sťažnosti dňa 26. 3. 2013. Správanie samotného sťažovateľa (a jeho právneho predchodcu) teda výraznou mierou prispelo k stavu, že k rekonštrukcii strateného spisu došlo až v roku 2013.“

Predseda okresného súdu ústavnému súdu zároveň oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Označené vyjadrenie okresného súdu ústavný súd zaslal na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska právneho zástupcovi sťažovateľky a zároveň ho vyzval, aby sa vyjadril, či trvá na tom, aby sa vo veci sťažovateľky konalo ústne pojednávanie. Právny zástupca sťažovateľky k vyjadreniu okresného súdu stanovisko nezaujal a súčasne oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd zo „Zápisnice o rekonštrukcii spisu“ vyhotovenej 14. mája 2013 zistil, že súdny spis vedený pod sp. zn. 51 Ro 1058/2003 sa stratil.

Z uvedenej zápisnice ďalej vyplýva, že okresný súd v súlade s § 198 ods. 1 až ods. 7 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy vykonal podľa záznamov v súdnom registri a podľa písomností predložených sťažovateľkou (ako žalobkyňou, pozn.) rekonštrukciu strateného súdneho spisu.

Zo zrekonštruovaného súdneho spisu a z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní vedenom okresným súdom poskytnutých predsedom tohto súdu ústavný súd zistil toto:

Dňa 12. mája 2003 bol okresnému súdu doručený návrh právneho predchodcu sťažovateľky na vydanie platobného rozkazu. Veci bola pridelená sp. zn. 51 Ro 1058/2003. Okresný súd vydal v napadnutom konaní 22. mája 2003 platobný rozkaz a 15. júla 2004 ho podľa § 173 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) uznesením č. k. 51 Ro 1058/2003-33 zrušil. Sťažovateľka podaním z 23. novembra 2009 požiadala okresný súd o poskytnutie informácie o stave napadnutého konania vedeného okresným súdom a 4. apríla 2012 doručila okresnému súdu návrh na rozhodnutie o zámene účastníkov napadnutého konania. Dňa 26. marca 2013 podala sťažovateľka predsedovi okresného súdu sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní podľa § 62 až § 68 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Dňa 8. apríla 2013 bola predsedom okresného súdu spísaná zápisnica,

v ktorej bola konštatovaná nutnosť vykonania rekonštrukcie spisu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie. Okresný súd na základe uvedených skutočností sťažovateľku 11. apríla 2013 vyzval na predloženie listinných dôkazov, ktoré sa týkajú napadnutého konania vedeného okresným súdom, ktoré jej boli následne po vyhotovení odpisov spoločne so zápisnicou doručené 20. mája 2013. Spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie bol 22. mája 2013 prevedený do registra C a bola mu pridelená spisová značka 36 C 80/2013. Dňa 3. júna 2013 okresný súd vydal uznesenie sp. zn. 36 C 80/2013 o zámene účastníkov konania na strane žalobkyne (sťažovateľka), ktoré sa v súčasnosti doručuje účastníkom napadnutého konania.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou okrem iného domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť vyplýva z § 6 OSP, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorej len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, a z § 119 ods. 4 OSP, ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď bude konať nové pojednávanie, a dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní mohlo dôjsť k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Vo vzťahu k právnej a skutkovej zložitosti veci ústavný súd konštatuje, že v danom prípade ide o spor o zaplatenie pohľadávky z titulu neuhradenia nájomného a služieb spojených s bývaním. Takéto spory tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a v zásade ich nemožno považovať za právne ani skutkovo zložité, čo sa v plnom rozsahu vzťahuje aj na vec sťažovateľky.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka tohto súdneho konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov. V súvislosti s tým je potrebné uviesť, že samotná sťažovateľka prispela k doterajšej dĺžke napadnutého konania predovšetkým tým, že aj keď toto konanie začalo doručením návrhu na vydanie platobného rozkazu ešte 12. mája 2003, napriek takmer úplnej nečinnosti okresného súdu sa právny predchodca sťažovateľky o svoju vec vôbec nezaujímal a sťažovateľka až žiadosťou z 23. novembra 2009 požiadala okresný súd o poskytnutie informácie o stave napadnutého konania vedeného týmto súdom a sťažnosť na priet'ahy v konaní podľa zákona o súdoch uplatnila až 26. marca 2013. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jednu zo základných zásad práva *vigilantibus iura scripta sunt*, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie na ochranu svojich práv vyžadujúc, aby aj sťažovateľka (v danej veci aj jej právny predchodca) sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozovaniu a poškodzovaniu. Táto zásada teda predpokladá, že sťažovateľka musí využiť prostriedky, ktoré jej poskytuje zákon, a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jej práv. Keďže sťažovateľka (vrátane jej právneho predchodcu) viac ako 6 rokov nevyvíjala žiadnu aktivitu na ochranu svojich práv a o stav konania sa nezaujímal, ústavný súd túto skutočnosť pripísal na jej ťarchu a zohľadnil ju pri ustálení sumy priznaného finančného zadosťučinenia.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bol postup okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľky došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho účastníka konania — pôvodného navrhovateľa (B., príspevková organizácia), a to na základe univerzálnej sukcesie (zo zákona nastala právna skutočnosť, na základe ktorej došlo k prechodu práv a povinností na sťažovateľku).

Uvedená skutočnosť má podľa názoru ústavného súdu zásadný význam na vymedzenie obdobia, ktoré podlieha posúdeniu z hľadiska namietaného porušenia

označeného základného práva postupom okresného súdu, pretože v uvedenom prípade v dôsledku zmeny účastníka konania nedošlo ku vzniku nového procesnoprávneho vzťahu, ale k procesnoprávnemu nástupníctvu do už existujúceho procesnoprávneho vzťahu.

S prihliadnutím na tento záver ústavný súd nemá pochybnosť o tom, že sťažovateľka môže relevantne namietat' porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy aj pre štádium konania, ktoré predchádzalo zmene účastníka konania (m. m. IV. ÚS 16/05, I. ÚS 52/01).

Keďže napadnuté konanie v jeho 10-ročnom priebehu je ako celok poznačené nečinnosťou a neefektívnosťou, ústavný súd nepovažuje za potrebné bližšie vymedzovať obdobia nečinnosti a hodnotiť konkrétne procesné úkony. V celom doterajšom priebehu bolo vykonaných iba niekoľko jednoduchých procesných úkonov, pričom dosiaľ sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie v merite veci.

Ničím neospravedliteľnou skutočnosťou, ktorá zásadne ovplyvnila priebeh napadnutého konania, je strata súdneho spisu, čo napokon uznal aj samotný predseda okresného súdu vo vyjadrení k sťažnosti.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Vzhľadom na to, že ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy bolo postupom okresného súdu porušené, prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľka domáhajúca sa rozhodnutia súdu vo svojej veci (bod 2 výroku tohto nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume 9 000 € z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti, pričom poukázala na pocit nedôvery v spravodlivosť, ktorý v nej vznikol v súvislosti s dlhoročnou nečinnosťou vo veci.

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 36 C 80/2013 (pôvodne vedeného pod sp. zn. 51 Ro 1058/2003), berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, najmä to, čo je pre sťažovateľku „v stávke“, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 3 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde (bod 3 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku jej právneho zastúpenia v konaní vedenom ústavným súdom advokátom JUDr. V. K. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2012, ktorá bola 781 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2013. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (každý úkon po 130,17 €), čo predstavuje sumu 260,34 €, ktorú bolo potrebné zvýšiť o režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a 20 % DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky), keďže právny zástupca sťažovateľky je platcom DPH. Celková odmena za poskytnuté právne služby tak predstavuje sumu 331,13 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júla 2013